

מאת אורה קורן

1 ושאי זיהום האוויר ואיכות הסביבה עלו כבר מזמן לסדר היום הבינלאומי. קצב הצמיחה המהיר בערים הגדולות, בעיקר במזרח, מעורר פליטת מזהמים ברמות גבוהות, ולא רק בשל התעשייה באזור. גם בערי ישראל קשה לנשום ברחובות מרכזיים, לרוב בגלל הפליטות המזוהמות של כלי הרכב. זה בדיוק הזמן לחשיבה לא שגרתית על בריאות.

זיהום האוויר כבר הפך לבעיה אישית של כל אחד ואחד. וכיום ברור, יותר מתמיד, שיש צורך אמיתי לפעול לצמצומו. נכון, אמנת קיוטו הבינלאומית מסדירה את הסחר בין מדינות בנושא גזי חממה מזהמים, אבל זה לא מספיק. על פי המשרד להגנת הסביבה, בגוש דן מתים בכל שנה כ-1,000 בני אדם מסיבוכי נשימה המתעצמים בגלל זיהום האוויר. "היום אנחנו מגנים על עצמנו מהשמש עם משקפיים, כובע ומסנן קרינה, אבל עדיין לא מגנים על הנשימה. בבנגוק ובבייג'ין כבר אפשר לראות אופנוענים ונהגי ריקשות עם מסכות", אומרים המעצבים.

האם בקרוב נראה את תושבי תל אביב צועדים ברחוב אלנבי כשעל פניהם מסכה המסננת את הזיהום ומאפשרת נשימה נקייה יותר? זה אולי נשמע מטורף לישראלים, אבל במזרח, מאז מגפת הסארס כולם כבר רגילים למסכה כזאת. לפי התמונות מבייג'ין, שם זה כבר קורה בימים אלה - העיר, שנראית כאילו מסך ערפל כבר עוטף אותה דרך קבע ומסתיר את השמש, נחשבת לאחת הערים המזוהמות בעולם. אומרים שלנשום בה זה כמו לעשן הפיסת סיגריות ביום.

גם מעצבי d-VISION מצטרפים למלחמה בזיהום האוויר. הם החליטו לצייד כל אחד מאיתנו במסכה שתצמצם את החשיפה למזהמים שבאוויר. המסכות עוצבו ברוגמת המסכות המשמשות רופאים למניעת הידבקות מחולים, עובדי מפעלים מזהמים או רוכבי אופניים.

איך זה עובד: למסכה צורת אליפסה בעלת שני חלקים המונחים זה על זה, כשהחלק הרחב יותר נצמד לפנים. החלק שמעליו, שבו ממוקם המסנן, משמש

מטהר אוויר אופנתי

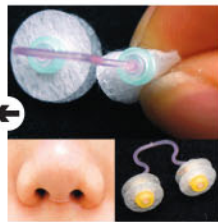

זיהום האוויר לא נגמר, לצערנו הוא רק הולך ומתגבר. למען עתיד כולנו, תיכננו מעצבי d-VISION מסכה לנשימה בטוחה ברחוב - במיוחד עבור קוראי מגזין **TheMarker**

Compeed X-TREME Flex
- פלסטר להגנה על יבלות
ושלפוחיות, בעיצוב יאן מרקוסן

Bio International
פנימיים לסוב לים
מאלרגיות

פיתוחים מהעולם

מסכות נשימה שנמכרו ביפאן
בתקופת מגפת הסארס, בעיצוב
סטודיו סמירה בון, יפאן

תהליך הפיתוח

- **שורץ:** "התחלנו ממסכה מוכרת, שיש לה גומי שנמשך אחורה ומתמקם מאחורי האוזניים או מקיף את הראש".
- **שנפס:** "החיתוכים שמסומנים הם ניסיונות לבנות פתחים לאוורור וכדי לשמור על עיצוב מעניין".
- **שנפס:** "בדקנו מה קורה אם אנחנו מוותרים על הגומי, איך ניתן לאטום יותר בלעדיו. בשלב כלשהו חשבנו להפוך את המסכה לתכשיט שיושב על כל הפנים".
- **שורץ:** "החלטנו בסוף על משהו שמכסה את האף והפה. הדוגמאות שבחרנו יכולות להשתנות ומשולבות כבר בשלב אריגת הבד. פוטנציאל הדוגמאות רחב".
- **שנפס:** "במסכות המוצגות כאן בחרנו דוגמה מעולם המטפחת לגבר, ודוגמה מעולם התחרה לאשה".

לסינון. בניגוד למסכות אב"כ, המסנן הזה אינו פחמי ומבוסס על סוג של בד צפוף או חומר שנקרא אלי-בר ומשמש גם לחיתולים. המסכה נצמדת לפנים בעזרת מדבקה, המאפשרת התאמה לכל משתמש ואטימה מרבית. המדבקה מבוססת על מוצרים קיימים כמו מדבקות רפואיות, שמאפשרות לעור לנשום באופן טבעי כמעט. החומר שממנו היא עשויה אינו משאיר סימן ואינו יוצר גירוי.

החלק שתפקידו לסנן יכול לנטרל זיהומים בגודל של גרגרי אבק וחלקיקים זעירים. הוא עומד בתקנים בינלאומיים למסכות המיועדות למקומות עבודה עם אבק רב (תקן 95N, שאומר כי המסכה מסננת 95% מהחלקיקים באוויר). החומרים שמהם מורכבת המסכה הם "ירוקים" ומתכלים.

ומה לגבי העיצוב: המטרה היתה להפוך את המסכה לפריט אופנתי, אקססורי של ממש, כמו חגורה או סרט לשיער. "חשבת' לתכנן מסכה כזאת עוד כשעברתי ככרמנית בפאב", אומרת המעצבת מרב שנפס. "הרעיון היה לנטרל את עשן הסיגריות, וממנו התפתח הרעיון למסכה שתנטרל זיהום מכוניות ברחוב".
האתגר היה ליצור מוצר נוח לשימוש, לא יותר מסובך ממסטיק שאנחנו שולפים מהתיק. "ניסינו לתת יותר עיצוב למסכות של מפעלים. כמו שלמשקפי שמש לקח זמן להתרגל, גם לזה יהיה אפשר להתרגל", אומר המעצב טל שורץ, שמאמין כי לא ירחק היום וכולנו נלך מכוסים. "העיצוב חייב להיות יעיל", הוא טוען, "כי בעוד כמה שנים פשוט לא תהיה לנו ברירה".
התוצאה - מסכה שמגיעה באריזה שטוחה כמו פלסטר רפואי. היא נצמדת לפנים, עם אפשרות פתיחה לדיבור ולשתייה, במגוון דוגמאות, כיד הרמיון הטובה על היצרן. ואפשר אפילו לעשות גרסה עם פרסומות, במימון החברה המפרסמת.

המעצבים: טל שורץ (30), בעל תואר ראשון בעיצוב תעשייתי מהמכון הטכנולוגי בחולון, לומד לתואר שני בניהול עיצוב בבצלאל; מרב שנפס (31), בוגרת המחלקה לעיצוב תעשייתי במכללת הרסה.

המוצרים המוצגים במדור הם בגדר רעיון לפיתוח בלבד, ואינם קיימים כשוק